

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 69/19

Luksemburg, 4 czerwca 2019 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-18/18
Eva Glawischnig-Piesczek / Facebook Ireland Limited

Zdaniem rzecznika generalnego Macieja Szpunara Facebook może być zobowiązany do poszukiwania i identyfikowania wszystkich komentarzy identycznych z komentarzem znieślawiającym, którego bezprawność stwierdzono, a także komentarzy równoznacznych, o ile te ostatnie pochodzą od tego samego użytkownika

W rozpatrywanej sprawie powołane przepisy prawa Unii nie regulują kwestii, czy Facebook może być zobowiązany do usunięcia odnośnych komentarzy w skali ogólnoświatowej

Eva Glawischnig-Piesczek, która była posłanką do Nationalrat (niższej izby parlamentu austriackiego), przewodniczącą klubu parlamentarnego *die Grünen* („Zielonych”) i federalnym rzecznikiem tej partii, zwróciła się do sądów austriackich o wydanie postanowienia w przedmiocie środka tymczasowego nakazującego Facebookowi¹ doprowadzenie do zaprzestania publikowania komentarza znieślawiającego.

Pewien użytkownik Facebooka udostępnił bowiem na swojej stronie osobistej artykuł z austriackiego internetowego czasopisma informacyjnego *oe24.at* zatytułowany „Zieloni są za utrzymaniem dochodu minimalnego dla uchodźców”. Publikacja ta spowodowała wygenerowanie na Facebooku „podglądu” witryny *oe24.at*, zawierającego tytuł i krótkie streszczenie artykułu, a także fotografię E. Glawischnig-Piesczek. Użytkownik ten opublikował ponadto pogardliwy wobec E. Glawischnig-Piesczek komentarz na temat tego artykułu. Z tymi treściami mógł się zapoznać każdy użytkownik Facebooka.

Ze względu na to, że Facebook nie zareagował na żądanie usunięcia tego komentarza, E. Glawischnig-Piesczek wniosła o nakazanie Facebookowi zaprzestania publikowania i rozpowszechnienia jej zdjęć, jeżeli opis im towarzyszący zawiera stwierdzenia identyczne lub „równoznaczne” z rozpatrywanym komentarzem.

W następstwie wydania przez sąd pierwszej instancji żadanego postanowienia w przedmiocie środka tymczasowego, Facebook uniemożliwił dostęp w Austrii do pierwotnie opublikowanej treści.

Zdaniem Oberster Gerichtshof (sądu najwyższego, Austria), do którego ostatecznie trafiła ta sprawa, rozpatrywane wypowiedzi miały na celu naruszenie czci E. Glawischnig-Piesczek, jej znieważenie i znieślawienie.

Jako że do Oberster Gerichtshof należy rozstrzygnięcie, czy nakaz zaprzestania można rozszerzyć na poziomie ogólnoświatowym na identycznie brzmiące wypowiedzi lub wypowiedzi równoznaczne, o których Facebook nie uzyskał wiadomości, sąd ten zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości o dokonanie w tym kontekście wykładni dyrektywy o handlu elektronicznym².

¹ Chodzi dokładniej o Facebook Ireland, która to spółka prowadzi, jako spółka zależna spółki Facebook Inc., platformę elektroniczną wyłącznie dla użytkowników znajdujących się poza Stanami Zjednoczonymi i Kanadą.

² Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (Dz.U. 2000, L 178, s. 1).

Według tej dyrektywy dostawca usług hostingowych (a zatem operator platformy sieci społecznościowej³ taki jak Facebook) nie jest co do zasady odpowiedzialny za informacje przechowywane przez osoby trzecie na jego serwerach, gdy nie ma on świadomości ich bezprawnego charakteru. Jednakże, jeśli zostanie powiadomiony o ich bezprawności, powinien je usunąć lub zablokować do nich dostęp. Ponadto dyrektywa stanowi, że na dostawcę usług hostingowych nie można nałożyć ogólnego obowiązku nadzorowania informacji, które przechowuje, lub ogólnego obowiązku aktywnego poszukiwania faktów i okoliczności wskazujących na działalność bezprawną.

W przedłożonej dzisiaj opinii **rzecznik generalny Maciej Szpunar zauważył, że dyrektywa o handlu elektronicznym nie stoi na przeszkodzie temu, by dostawca usług hostingowych prowadzący platformę sieci społecznościowej, taki jak Facebook, został w drodze nakazu sądowego zobowiązany do poszukiwania i identyfikowania**, pośród wszystkich informacji rozpowszechnianych przez użytkowników tej platformy, **informacji *identycznych* z informacją uznaną za bezprawną przez sąd, który wydał ten nakaz.**

Według rzecznika generalnego takie rozwiązanie pozwala zapewnić właściwą równowagę pomiędzy wchodzącymi w grę prawami podstawowymi, mianowicie ochroną życia prywatnego i dóbr osobistych, ochroną wolności prowadzenia działalności gospodarczej, a także ochroną wolności wypowiedzi i informacji. Po pierwsze, nie wymaga ono zaawansowanych środków technicznych mogących stanowić nadzwyczajne obciążenie. Po drugie, biorąc pod uwagę łatwość zwielokrotniania informacji w środowisku Internetu, okazuje się ono niezbędne dla zapewnienia skutecznej ochrony życia prywatnego i dóbr osobistych.

W ramach nakazu **dostawca usług hostingowych może zostać także zobowiązany do poszukiwania i identyfikowania informacji *równoznacznych* z informacją, która została uznana za bezprawną, jednak jedynie w odniesieniu do informacji rozpowszechnianych przez użytkownika, który rozpowszechnił tę informację.** Sąd orzekający w przedmiocie usunięcia takich informacji równoznacznych musi zadbać o to, aby skutki tego nakazu były jasne, precyzyjne i przewidywalne. Sąd ów powinien przy tym wyważyć wchodzące w grę prawa podstawowe i uwzględnić zasadę proporcjonalności.

Obowiązek zidentyfikowania informacji równoznacznych pochodzących od dowolnego użytkownika nie zapewniłby odpowiedniej równowagi między wspomnianymi prawami podstawowymi. Po pierwsze, poszukiwanie i identyfikacja takich informacji wymagałyby kosztownych rozwiązań. Po drugie, wdrożenie tych rozwiązań prowadziłoby do cenzury, przez co wolność wypowiedzi i informacji mogłaby być w sposób systematyczny ograniczana.

Poza tym, **według rzecznika generalnego, ponieważ dyrektywa nie reguluje zakresu terytorialnego obowiązku usunięcia informacji rozpowszechnianych za pomocą platformy sieci społecznościowej, nie stoi ona na przeszkodzie temu, by dostawca usług hostingowych był zobowiązany do usunięcia takich informacji w skali *ogólnoświatowej*.** Co więcej, zakresu terytorialnego również nie regulują inne przepisy prawa Unii, jako że w omawianej sprawie E. Glawischnig-Piesczek nie powołuje się na prawo Unii, ale na ogólne przepisy austriackiego prawa cywilnego w dziedzinie naruszeń życia prywatnego i dóbr osobistych, w tym zniesławienia⁴, które nie są zharmonizowane. Zarówno kwestia skutków ekstraterytorialnych nakazu nakładającego obowiązek usunięcia informacji, jak i kwestia zakresu terytorialnego takiego obowiązku powinny być przedmiotem analizy dokonanej w szczególności w świetle prawa międzynarodowego publicznego i prywatnego.

Ponadto **rzecznik generalny zauważył, że wspomniana dyrektywa nie stoi na przeszkodzie temu, by dostawca usług hostingowych został zobowiązany do usuwania informacji *równoznacznych* z informacją, która została uznana za bezprawną, jeśli o informacjach tych uzyskał on wiadomość od osoby zainteresowanej, osób trzecich lub z innego źródła, gdyż**

³ Wyrok z dnia 16 lutego 2012 r., SABAM, [C-360/10](#) (zob. także komunikat prasowy [nr 11/12](#)).

⁴ Rzecznik generalny zauważył w szczególności, że E. Glawischnig-Piesczek nie powołuje się na prawa w zakresie ochrony danych osobowych, które są przedmiotem harmonizacji na szczeblu Unii.

w takim przypadku obowiązek usunięcia nie wiąże się z ogólnym nadzorem nad przechowywanymi informacjami.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z przedstawienia opinii jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106